

Učitelům dlužíme respekt

Anna Putnová je jednou z mála děkanek mezi českými akademickými hodnostáři. Nyní je také předsedkyní školského výboru, který předkládá návrhy zákonů a novelizací a velmi významně ovlivňuje chod českého školství. Právě před školským výborem skládá účty ministr školství a zdá se, že jeho současná předsedkyně chce mít skutečně dobrý přehled o tom, co se na ministerstvu děje. Začala navíc pravidelně běhat, tudíž se dá předpokládat, že pan ministr jen tak lehce neuteče...

UZ Mezi vašimi prioritami jste uvedla tu zákonodárnou. Chcete předkládat kvalitní legislativní návrhy, který bude ten první?

Chci se podílet na přípravě zákona o terciárním vzdělávání, který bude připravován už v první polovině příštího roku. Výsledky legislativní práce je možné měřit také tím, kolika nepovedeným novelám a přílepky zákonů zabráníme, aby nezaplevaly právní řád. Výše zmiňovaný zákon

prošel dvaceti novelami během dvanácti let.

UZ Vystavávají, podle vaší dosavadní zkušenosti, nějaké další urgentní legislativní změny?

Učitele na základních a středních školách jistě bude zajímat školský zákon. Ten je v legis-

lativním plánu pro rok 2012. I tam očekávám, že náš školský výbor bude aktivní a bude se podílet na legislativní práci už během přípravy věcného záměru. S ohledem na složitost problematiky budu ráda spolupracovat a konzultovat s pedagogy. V souvislosti se zaváděním školního na vy-

sokých školách je nutné neprodleně v novém roce začít připravovat zákon o finanční pomoci studentům. Jedná se o celý systém podpory studentů tak, aby mohli studovat všichni, kteří mají pro studium předpoklady.

→ VÍCE STR. 15

UZ č. 17 / 2010

www.ucitelskyzpravodaj.cz

Vaše názory 15

Učitelům dlužíme respekt

→ DOKONČENÍ ZE STR. 1

UZ Podporujete školné, předpokládáte, že by školné mohlo odradit až 20 % uchazečů o studium na VŠ, kteří jen testují, zda jim bude daná VŠ vyhovovat. Myslíte, že maturant musí mít zcela jasno v tom, co přesně by měl studovat?

Chápu, že mladí lidé si nemusejí být jisti, čím se chtějí v životě zabývat a žít. Často teprve hledají svoji profesní roli. Nechceme nikoho odrazovat od studia, ale měli by i ke své volbě přistupovat odpovědně. Bezplatné studium je k zodpovědnosti příliš nevedlo.

UZ K reformě VŠ. Pouhý přechod na třístupňový systém bakalář – magistr – doktor nic neřeší, pokud drtivá většina bakalářů pokračuje v magisterském studiu. Budete v této věci něco podnikat?

Vysoké školství je funkční a naši absolventi jsou ve světě konkurenceschopní. Ostatně dokládá to zájem nejenom českých vědců, ale i zahraničníků a přírodovědce. Je ovšem dlouhodobě podfinancované a doplácení na to vysoké školy a vysokoškolské učitelé. Studium na navazujících magisterských programech bylo pro většinu bakalářů nutnou cestou. Třístupňový model se nám bohužel nepodařilo dobře nastavit. Aby se bakaláři „ujali“ v praxi, je třeba splnit dva předpoklady. Za prvé přípravu bakalářských programů orientovaných na praktické znalosti a dovednosti a za druhé společenské i funkční přijetí absolventů bakalářských studijních oborů jako plnohodnotných, kvalifikovaných absolventů vysoké školy.

To ovšem vyžaduje jasnou koncepci terciárního školství. Vědět, které obory chceme podporovat, které jsou perspektivní a stěžejní pro prosperitu země. V minulém období jsem pracovala ve skupině paní ministryně Kopicové, která

řešila otázku konkurenceschopnosti. Tomuto tématu se chci věnovat i nadále.

UZ Veřejnost, i ta akademická, těžce nese degradaci titulů, a to už od maturity. Pokud by se podařilo více oddělit prakticky zaměřené bakalářské studium od toho magisterského, nevyřeší to zároveň i největší problém s tím, že se z titulů stávají cary papíru?

Nemyslím, že by se z titulů stával cár papíru. Je pravda, že jsme možná více než jinde ve světě fascinováni tituly. Vysoké školy navzdory dlouhodobě obtížné situaci a zcela chybějící koncepci poskytují dobré podmínky pro ty studenty, kteří chtějí na sobě pracovat. Je ale také pravda, že školy, především díky systému financování, jsou dostupnější i pro ty méně pilné studenty.

UZ Uvedla jste dříve že, cituji, „školský výbor státní maturitu nepochybně, otázkou zůstává spíše metodika, organizace a logistika finálních zkoušek státního školního studia.“ Můžete prosím více upřesnit, jakou otázkou si v této souvislosti sněmovní školský výbor klade? Co je podle výboru nezodpovězeno?

Zúčastnila jsem se generálky maturit ve Znojmě. Znojemští pedagogové poslali více než 16 připomínek na MŠMT. Náš výbor i já osobně si klademe za cíl sledovat, co se s připomínkami, které se nahromadily, děje. Chceme vědět, zda a jak byly zohledněny, zda se věnovala náležitá pozornost těm nedostatkům, které mohou být odstraněny do startu ostré maturity. V některých úkonech pedagogové spatřují zbytečné formality, nadměrné zatížení komisařů, ale i zdánlivě ojedinělé požadavky – např. nedořešené situace maturantů se specifickým handicapem.

UZ Senátní Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice má na pro-

gramu projednání návrhu zákona o zrušení státních maturit, který předkládá senátor Marcel Chládek. Ten velmi silně zpochybňuje celý projekt státních maturit a nevěří, že je rozumné jej v této podobě spouštět. Jednala jste s kolegy ze senátu o tomto návrhu? Jaký je váš názor?

Vím, že existují skupiny pedagogů zpochybňující státní maturitu. Oficiálně jsem se

Doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA, předsedkyně Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu PČR (TOP 09), děkanka Fakulty podnikatelské VUT v Brně. Absolvovala obor biologie na tehdejší Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Brně (dnešní Masarykova univerzita). V roce 1995 založila Asociaci podnikatelek a manažerek v Brně a stala se její předsedkyní. Od téhož roku je členkou Výboru společnosti pro etiku v ekonomii. V letech 1996-1999 byla členkou Mezinárodní skupiny proti rasismu ARARE. 2002-2004 – členka "Týmu expertů" Ekonomické komise OSN pro podnikání žen. V roce 2007 se stala viceprezidentkou Svazu podnikatelek ČR. Od roku 2008 je děkankou FP VUT v Brně. V roce 2010 byla zvolena do Poslanecké sněmovny PČR.

senátním výborem nejednala. Státní maturita se s větším či menším úsilím připravuje 15 let. Za tu dobu už vyrostla celá generace studentů. V různých časových intervalech přicházela rozhodnutí o spuštění maturit a rozhodnutí o posunutí maturit. Nejistota, kterou zažívali pedagogové a konečně i studenti, vyčerpávala. Nevím, jaká doba a která doba by podle pana senátora byla vhodná pro nástup státní maturity. Obávám se, že tu ideální dobu jsme propásli a musíme se spokojit s dneškem. Jsem přesvědčená, že je to krok

správným směrem. Jak jsem zjistila ve Znojmě, pedagogové připraveni jsou a studenti doufám také.

UZ Ministr Dobeš vám bude skládat čtvrtletní účty z čerpání prostředků z operačních programů ESF. Je něco v nepořádku?

Čerpání z evropských strukturálních fondů je zásadní otázkou tohoto volebního a programovacího období. Vždyť se jedná o získání 60 miliard Kč. Poskytnutí tak masivní finanční podpory vyžaduje připravené odborníky nejenom

patří jistě i finanční hodnocení. Je třeba připomínat, že naši učitelé, zvláště v posledních letech, mají velmi obtížnou situaci. Často splňují ve výchově rodiny, které selhávají. Jsou vystavováni situacím, které musí veřejnost jednoznačně odsoudit a postavit se na stranu učitelů. Ať už jde o šikanu ze strany žáků i rodičů nebo rostoucí agresivitu dětí. Překvapuje mne, že to není vždy pravidlem. Učitelům jsme dlužni respekt. Povolání učitele by mělo přinášet solidní zájem (i to finanční) a společenskou prestiž. To by posílilo jejich motivaci a sebedůvěru.

UZ Ráda byste viděla děti více sportovat. Když se tak někdy rozhlížím po sněmovně, jsem velkou skeptický. Nemyslíte, že když děti vidí, že ti mocní jsou mocní i obzíni, že je to ke sportu moc nepřesvědčí?

To je otázka. Někteří mocní jsou nemocní, možná i z moci. Těm není pomoci. Obzíni jsou ti mocní i ti ne moc mocní. Nejsou ale bezmocní, záleží na nich, zda se chtějí hýbat. Budu se aktivně věnovat podpoře sportování a přijetí zdravé životosprávy u dětí. Považuji to za zásadní předpoklad jejich dalšího zdravého a spokojeného života. Sama jsem v pokročilé středním věku začala běhat. Pro radost a duševní rovnováhu. Trénuji na pražský jarní ½ Maraton a pozvala jsem také kolegy z našeho výboru. Kdyby se ke mně přidali učitelé a studenti, to by se nám to běželo! Treba i ve štafetě. Pojďte se mnou na trať.

UZ Je to sice jen spekulativní otázka, ale po několika měsících nového vedení MŠMT je to myslím ospravedlnitelné. Kdyby náhodou došlo na nějakou ministerskou rošádu, nechtěla byste se stát ministryní školství?

Náš „školský“ výbor mě pracovně zcela naplňuje, ale dává mi také prostor, abych mohla být užitečná pro učitele i žáky. To je pro mne rozhodující.

Děkujeme za rozhovor
Bohumil Koutouš UZ